

Kolokwium nr 3: środa 13.11.2024, godz. 8:30-10:00, materiał zad. 1–260.

**Zadania do omówienia na części ćwiczeń w poniedziałek 4.11.2024
i ćwiczeniach w czwartek 7.11.2024.**

Zadania należy spróbować rozwiązać przed ćwiczeniami !!!

W pierwszej kolejności należy omówić zadania z wykrzyknikiem.

6. Ciągi (c.d.).

229! Ciąg (a_n) spełnia warunek

$$\forall_{n>1000} |a_n - 100| < 10.$$

Czy stąd wynika, że

- a) ciąg (a_n) jest zbieżny,
- b) ciąg (a_n) jest rozbieżny,
- c) każdy wyraz ciągu (a_n) jest dodatni,
- d) ciąg (a_n) ma co najmniej jeden wyraz dodatni,
- e) od pewnego miejsca wszystkie wyrazy ciągu są dodatnie,
- f) $a_{666} < 77777777$,
- g) $a_{1111} > 88$,
- h) $\forall_{n>1729} |a_n - 100| < 1$,
- i) $\forall_{n>345} |a_n - 100| < 17$,
- j) $\forall_{n>5555} |a_n - 99| < 13$,
- k) ciąg (a_n) jest ograniczony,
- l) $\exists_{n>444} |a_n - 95| < 37$,
- m) $\exists_{n>4444} |a_n - 80| < 37$,
- n) $\exists_{n<444} |a_n - 95| < 37$,
- o) $\exists_{n<4444} |a_n - 80| < 37$,
- p) $\forall_m \exists_{n>m} a_n > 0$,
- q) $\forall_{n>1331} |a_n - 66| > 12$,
- r) $\forall_{m>1234} \forall_{n>5678} |a_n - a_m| < 7$,
- s) $\forall_{m>1234} \forall_{n>5678} |a_n - a_m| < 17$,
- t) $\forall_{m>123} \forall_{n>45678} |a_n - a_m| < 27$,
- u) $\forall_{m>1234} \forall_{n>5678} |a_n - a_m| < 37$,
- v) $\exists_{m<123} \exists_{n<456} |a_n - a_m| < 3$,

- w)** $\forall_{m>12345} \forall_{n>67890} |a_n + a_m| < 210,$
x) $\forall_{m>1296} \forall_{n>7776} |a_n + a_m| < 222,$
y) $\forall_{m>1024} \forall_{n>8192} |a_n + a_m| > 128,$
z) $\exists_n a_n < 92,$
ż) $\exists_n a_n > 91,$
ź) $\exists_m \exists_{n \neq m} |a_n - a_m| < 10^{-1000000}.$

230! Dany jest taki ciąg (a_n) , że

$$\forall_{\varepsilon>0} \forall_{n \geq 5/\varepsilon} |a_n - 7| < \varepsilon.$$

Podaj granicę ciągu (a_n) .

Wskaż taką liczbę M , że $\forall_n |a_n| < M$.

Wskaż taką liczbę N , że $\forall_{n \geq N} a_n > 6$.

Wskaż taką liczbę N , że $\forall_{n \geq N} a_n < 7,01$.

Wskaż taką liczbę N , że $\forall_{n \geq N} |a_n - 8| > 1/3$.

231! Dany jest taki ciąg (b_n) , że

$$\forall_{\varepsilon>0} \forall_{n \geq 10/\varepsilon} |b_n + 2| < \varepsilon.$$

Podaj granicę ciągu (b_n) .

Wskaż taką liczbę M , że $\forall_n |b_n| < M$.

Wskaż taką liczbę N , że $\forall_{n \geq N} b_n < 0$.

Wskaż taką liczbę N , że $\forall_{n \geq N} b_n > -3$.

Wskaż taką liczbę N , że $\forall_{n \geq N} |b_n - 2| > 1/10$.

232! Niech $c_n = a_n + b_n$, gdzie (a_n) i (b_n) są ciągami z poprzednich dwóch zadań. Udowodnij¹, że wówczas ciąg (c_n) jest zbieżny, gdyż

$$\forall_{\varepsilon>0} \forall_{n \geq \dots\dots\dots/\varepsilon} |c_n - 5| < \varepsilon.$$

W miejscu kropek powinna się znaleźć odpowiednio dobrana liczba.

233! Niech $d_n = 2a_n + 3b_n$. Udowodnij, że wówczas ciąg (d_n) jest zbieżny, gdyż

$$\forall_{\varepsilon>0} \forall_{n \geq \dots\dots\dots/\varepsilon} |d_n - \dots\dots\dots| < \varepsilon.$$

W miejscu kropek powinny się znaleźć odpowiednio dobrane liczby.

¹W razie problemów zerknij najpierw na zadanie **244**.

234! (DLA AMBITNYCH) Niech $e_n = a_n \cdot b_n$, gdzie (a_n) i (b_n) są jak poprzednio. Udowodnij, że wówczas ciąg (e_n) jest zbieżny, gdyż

$$\forall_{\varepsilon > 0} \quad \forall_{n \geq \dots} \quad |e_n + 14| < \varepsilon .$$

W miejscu kropek powinno się znaleźć odpowiednio dobrane wyrażenie zależne od ε .

235! Ciąg (a_n) spełnia warunek

$$\forall_{\varepsilon \geq 1} \quad \exists N \quad \forall_{n \geq N} \quad |a_n - 1| \leq \varepsilon .$$

Czy stąd wynika, że

235.1 ciąg (a_n) jest zbieżny .....

235.2 ciąg (a_n) jest rozbieżny .....

235.3 ciąg (a_n) jest ograniczony .....

235.4 wszystkie wyrazy ciągu (a_n) są dodatnie .....

235.5 wszystkie wyrazy ciągu (a_n) są nieujemne .....

235.6 od pewnego miejsca wszystkie wyrazy ciągu (a_n) są dodatnie .....

235.7 od pewnego miejsca wszystkie wyrazy ciągu (a_n) są nieujemne .....

235.8 w ciągu (a_n) występuje nieskończenie wiele wyrazów dodatnich .....

235.9 w ciągu (a_n) występuje nieskończenie wiele wyrazów nieujemnych .....

235.10 w ciągu (a_n) występuje co najmniej jeden wyraz dodatni .....

235.11 w ciągu (a_n) występuje co najmniej jeden wyraz nieujemny .....

235.12 $\forall_n a_n > 0$ .....

235.13 $\forall_n a_n \geq 0$ .....

235.14 $\exists N \forall_{n \geq N} a_n > 0$ .....

235.15 $\exists N \forall_{n \geq N} a_n \geq 0$ .....

235.16 $\forall_N \exists_{n \geq N} a_n > 0$ .....

235.17 $\forall_N \exists_{n \geq N} a_n \geq 0$ .....

235.18 $\exists_n a_n > 0$ .....

235.19 $\exists_n a_n \geq 0$ .....

236. W każdym² z zadań **236.1–236.11** podaj granicę (lub granicę niewłaściwą) ciągu. Liczby wymierne podaj w postaci liczby całkowitej lub ułamka nieskracalnego.

$$\mathbf{236.1.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 2 + 4 + 8 + \dots + 2^k + \dots + 64^n}{1 + 4 + 16 + 64 + \dots + 4^k + \dots + 64^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.2.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 4 + 16 + 64 + \dots + 4^k + \dots + 64^n}{1 + 8 + 64 + 512 + \dots + 8^k + \dots + 64^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.3.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 2 + 4 + 8 + \dots + 2^k + \dots + 64^n}{1 + 8 + 64 + 512 + \dots + 8^k + \dots + 64^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.4.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 8 + 64 + 512 + \dots + 8^k + \dots + 64^n}{1 + 64 + 4096 + \dots + 64^k + \dots + 64^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.5.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 4 + 16 + 64 + \dots + 4^k + \dots + 64^n}{1 + 64 + 4096 + \dots + 64^k + \dots + 64^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.6.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 3 + 9 + 27 + \dots + 3^k + \dots + 9^n}{1 + 9 + 81 + 729 + \dots + 9^k + \dots + 9^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.7.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 5 + 25 + 125 + \dots + 5^k + \dots + 25^n}{1 + 25 + 625 + \dots + 25^k + \dots + 25^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.8.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 3 + 9 + 27 + \dots + 3^k + \dots + 27^n}{1 + 27 + 729 + \dots + 27^k + \dots + 27^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.9.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 5 + 25 + 125 + \dots + 5^k + \dots + 125^n}{1 + 125 + 15625 + \dots + 125^k + \dots + 125^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.10.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 2 + 4 + 8 + \dots + 2^k + \dots + 16^n}{1 + 16 + 256 + \dots + 16^k + \dots + 16^n} = \dots$$

$$\mathbf{236.11.} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + 3 + 9 + 27 + \dots + 3^k + \dots + 81^n}{1 + 81 + 6561 + \dots + 81^k + \dots + 81^n} = \dots$$

PRAWDA CZY FAŁSZ?

237! Jeżeli ciągi (a_n) i (b_n) są rozbieżne, to ciąg $(a_n + b_n)$ jest rozbieżny.

238! Jeżeli ciąg (a_n) jest zbieżny, a ciąg (b_n) rozbieżny, to ciąg $(a_n + b_n)$ jest rozbieżny.

239! Jeżeli ciąg (a_n) jest zbieżny, a ciąg (b_n) rozbieżny, to ciąg $(a_n b_n)$ jest rozbieżny.

240! Jeżeli ciąg (a_n) jest zbieżny, ciąg (b_n) rozbieżny, a ponadto obydwa ciągi mają tylko wyrazy dodatnie, to ciąg $(a_n b_n)$ jest rozbieżny.

²Nie ma sensu rozwiązywać wszystkich 11 zadań, jeśli w którymś momencie uznasz, że już umiesz rozwiązywać tego typu zadania.

241! Jeżeli (a_n) jest ciągiem zbieżnym o wyrazach dodatnich, to jego granica jest liczbą dodatnią.

242! Jeżeli wśród wyrazów ciągu (a_n) występują zarówno wyrazy dodatnie jak i ujemne, to ciąg (a_n) jest rozbieżny.

243! Jeżeli wśród wyrazów ciągu (a_n) występują zarówno wyrazy mniejsze od 1 jak i większe od 3, to ciąg (a_n) jest rozbieżny.

244. (Wzorcowy przykład z rozwiązaniem) Dane są takie ciągi (a_n) i (b_n) , że

$$\forall_{\varepsilon_1 > 0} \quad \forall_{n \geq 3/\varepsilon_1} |a_n - 2| < \varepsilon_1 \quad \text{oraz} \quad \forall_{\varepsilon_2 > 0} \quad \forall_{n \geq 7/\varepsilon_2} |b_n - 3| < \varepsilon_2.$$

Niech $c_n = a_n + b_n$. Wskaż liczby $r \in \mathbb{N}$ oraz $P \in \{10, 14\}$ i udowodnij, że

$$\forall_{\varepsilon > 0} \quad \forall_{n \geq P/\varepsilon} |c_n - r| < \varepsilon.$$

- $P = 14$ (wersja łatwiejsza).
- $P = 10$ (wersja trudniejsza dla ambitnych).

Rozumienie i analizowanie wybranych napisów matematycznych.

Zapisz podany zbiór używając przedziałów, zbioru liczb wymiernych oraz działań na zbiorach. $\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$ jest zbiorem liczb naturalnych.

245. $\{x^2 : x \in (-2, 1]\}$ **246.** $\{x^3 : x \in (-2, 1]\}$

247. $\{x^2 + y^3 : x, y \in (-2, 1]\}$ **248.** $\{x^3 + y^4 : x, y \in (-2, 1]\}$

249. $\{xy : x, y \in (-2, 1]\}$ **250.** $\{xy^2 : x, y \in (-2, 1]\}$

251. $\{\sqrt{(x-5)^2} : x \in (2, 7]\}$ **252.** $\{\sqrt[3]{(x-5)^3} : x \in (2, 7]\}$

253. $\left\{\frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N} \wedge m^2 \geq 2n^2\right\}$ **254.** $\left\{\frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N} \wedge m^2 \geq 4n^2\right\}$

255. $\left\{\frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N} \wedge m^3 \leq 5n^3\right\}$ **256.** $\left\{\frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N} \wedge m^3 \leq 8n^3\right\}$

257. $\left\{\frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N} \wedge 8n^2 \leq m^2 \leq 9n^2\right\}$ **258.** $\left\{\frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N} \wedge 8n^3 \leq m^3 \leq 9n^3\right\}$

259. $\left\{\frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N} \wedge 3^n \leq 2^m \leq 4^n\right\}$ **260.** $\left\{\frac{m}{n} : m, n \in \mathbb{N} \wedge 8^n \leq 4^m \leq 9^n\right\}$